

забезпечують реалізацію такої важливої функції цих заходів, як профілактична (превентивна).

Безперечно, застосування всіх різноманітних заходів адміністративного примусу реалізують їх основоположну функцію, а саме – виховну. Навіть застосування адміністративних стягнень має основною метою виховання правопорушника та інших осіб в дусі додержання існуючого законодавства.

На завершення, варто вказати і на таку функцію адміністративно-примусових заходів, як правозастосовна. Самі по собі правові норми лише передбачають потенційну можливість застосування окремих заходів примусу. А реальний результат їх різнобічного впливу настає здебільшого в процесі правозастосування відповідних правових норм.

Література

1. Адміністративне право України. Академічний курс: підруч.: у 2 т.: Том I. Загальна частина / ред. колегія: В.Б. Авер'янов (голова). – К.: Юр. думка, 2004.

2. Бахрах Д.Н. Административная ответственность / Д.Н. Бахрах. – Пермь, 1996.

УДК 343.131(043.2)

Горінов П.В., асистент,
Національний авіаційний університет, м.Київ, Україна

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ГАРАНТУВАННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ СУДДІВ

Гарантування незалежності суддів є однією з умов належного відправлення правосуддя, прийняття суддею правосудного рішення у справі. Статтею 129 Конституції України визначено, що судді при здійсненні правосуддя незалежні і підкоряються лише закону [1]. Законом України «Про судоустрій і статус суддів» у ст. 48 встановлено, що суддя у своїй діяльності щодо здійснення правосуддя є незалежним від будь-якого незаконного впливу, тиску або втручання. Суддя здійснює правосуддя на основі Конституції і законів України, керуючись при цьому принципом верховенства права. Втручання в діяльність судді щодо здійснення правосуддя забороняється і тягне за собою відповідальність, установлену законом [2].

Відповідно до правової позиції Конституційного Суду України, викладеної у пункті 2 резолютивної частини Рішення від 1 грудня 2004 року № 19-рп/2004 у справі про незалежність суддів як складову їхнього статусу, «положення частини другої статті 126 Конституції України «вплив на суддів у будь-який спосіб забороняється» треба розуміти як забезпечення незалежності суддів у зв'язку із здійсненням ними

правосуддя, а також як заборону щодо суддів будь-яких дій незалежно від форми їх прояву з боку державних органів, установ та організацій, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб, фізичних та юридичних осіб з метою перешкодити виконанню суддями професійних обов'язків або схилити їх до винесення неправосудного рішення тощо» [3].

Відсутність дослівного відтворення частини другої статті 126 Основного Закону України в положеннях частини першої статті 6, частини першої статті 48 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» не суперечить зазначеному припису Конституції України, в якому під словосполученням «у будь-який спосіб» законодавець об'єднав усі можливі способи впливу на суддів, що в повній мірі відповідає наведеній правовій позиції Конституційного Суду України. Цими положеннями Закону лише конкретизовані форми неприпустимого впливу на суд під час здійснення правосуддя. Уточнене формулювання у Законі конституційного принципу незалежності судів та суддів не є його звуженням, тому що вказана норма застосовується у системному зв'язку з положеннями частини другої статті 126 Конституції України з урахуванням верховенства конституційних норм і принципу їх прямої дії.

Виходячи з правової позиції єдиного органу конституційної юрисдикції, гарантування незалежності судів і суддів є однією з підвалин конституційного ладу.

Відповідно до положень частини першої статті 3 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» до повноважень Вищої ради правосуддя належить вжиття заходів щодо забезпечення авторитету правосуддя та незалежності суддів. Згідно з пунктом 6 частини першої статті 73 Закону України «Про Вищу раду правосуддя» Вища рада правосуддя з метою забезпечення незалежності суддів та авторитету правосуддя звертається до прокуратури та органів правопорядку щодо надання інформації про розкриття та розслідування злочинів, вчинених щодо суду, суддів, членів їх сімей, працівників апаратів судів, злочинів проти правосуддя, вчинених суддями, працівниками апарату суду [4].

Незалежність суддів як правова вимога встановлена міжнародними нормативно-правовими актами. Слід відзначити Основні принципи щодо незалежності правосуддя, схвалені резолюціями 40/32 та 40/146 Генеральної Асамблеї ООН від 29 листопада та 13 грудня 1985 року [5], Рекомендацію №R (94) 12 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо незалежності, ефективності та ролі суддів [6], Висновок №1 (2001) Консультативної ради європейських суддів до уваги Комітету Міністрів Ради Європи щодо стандартів незалежності судової влади та незмінюваності суддів [7].

Певні аспекти проблеми гарантій незалежності суддів досліджувались у контексті вивчення правового статусу судів і суддів, організації

діяльності судів. Зокрема, слід відзначити роботи О. О. Гаркуші, В. В. Кривенка, Р. О. Куйбіди, М. Д. Савенка. Безпосередньо проблему незалежності судової влади та суддів, зокрема, аналізували Т. В. Галайденко, В. В. Городовенко, В. А. Кройтор. Так, викликає зацікавленість науковий підхід Т.В. Галайденко щодо розмежування категорій «принцип незалежності суддів» та «гарантії його реалізації» [8]. Вчена вказує, що на теоретичному рівні при вказаному розмежуванні існує здатність усвідомити логічний обсяг понять, а також їх підпорядкованість одне одному за схемою: Принципи – Гарантії – Процедури. Реалізація принципу незалежності суддів має забезпечуватися гарантіями, а гарантії – належними правовими процедурами.

Поряд із правовими гарантіями незалежності суддів важливою є роль етичних гарантій їх діяльності, під якими розуміють «позаправові способи і засоби забезпечення високого морально-етичного статусу судді та морально-етичного захисту членів його сім'ї при здійсненні суддею правосуддя» [9].

Отже, проблема гарантії незалежності суддів визначена державним значенням у контексті реалізації конституційних засад функціонування судової системи. При цьому доцільно враховувати значний організаційний потенціал адміністративного права, використання якого дозволяє організувати, упорядкувати у найбільш ефективний спосіб суспільні явища чи процеси.

Література

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 року № 402-VIII // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1402-19/page>.
3. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Верховного Суду України про офіційне тлумачення положень частин першої, другої статті 126 Конституції України та 12 частини другої статті 13 акону України «Про статус суддів» (справа про незалежність суддів як складову їхнього статусу) від 1 грудня 2004 р. № 19-рп/2004 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 49. – Ст. 3220. – С. 62.
4. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21 грудня 2016 року / 1798-VIII // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2017. – № 7-8. – Ст. 50.
5. Основні принципи незалежності судових органів, схвалені резолюціями 40/32 та 40/146 Генеральної Асамблеї від 29 листопада та 13 грудня 1985 року // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_201.
6. Рекомендація № (94) 12 «Незалежність, дієвість та роль суддів» (ухвалена Комітетом Міністрів Ради Європи 518 засіданні заступників міністрів 13.10.94 р.) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_323.

7. Висновок № 1 (2001) Консультативної ради європейських суддів для Комітету міністрів Ради Європи про стандарти незалежності судових органів та незмінюваність суддів від 1 січня 2001 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_a52.

8. Галайденко Т. В. До питання розмежування категорій «принцип незалежності суддів» та «гарантії його реалізації» // Вісник Вищої ради юстиції. – 2010. – № 3. – Ст. 28.

9. Карпечкін П.Ф. Правові та етичні гарантії забезпечення незалежності суддів судів загальної юрисдикції в Україні // Етичні та правові проблеми забезпечення незалежності суддів: Матеріали міжнар. наук.-практ. семінару, 30-31 березня 2005 р.; м. Харків / Редкол.: В.В. Сташис (голов. ред.) та ін. – Х.: ЦНТ «Гопак», 2006. – 170 с. – С. 88–97.

УДК 342.9 (043.2)

Гуцько А. С., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Горпиненко В. А., студент,
Запорізький національний університет, м. Запоріжжя, Україна

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ

У сучасному світі проходить переусвідомлення вагомої ролі фізичної культури і спорту, які стають національною ідеєю, соціальним феноменом, що має сприяти укріпленню державності та формуванню здорового суспільства. Саме спорт відіграє велику роль в охороні здоров'я нації, в фізичному та моральному вихованні особистості. Фізична культура, це не тільки невід'ємний елемент загальної культури, але й соціальний інститут, представлений сукупністю матеріальних та духовних цінностей

Державне регулювання розвитку фізичної культури і спорту сьогодні в Україні здійснюється на низькому рівні, а саме: неналежне забезпечення гарантій прав громадян на доступ до занять спортом, падінням значущості моральних та патріотичних цінностей; недостатній розвиток кадрового забезпечення і матеріально-спортивної бази, особливо в сільській місцевості, відсутність спортивної інфраструктури, яка мала б забезпечити дитячо-юнацький спорт та щоденні рухові потреби населення, що в цілому загрожує зниженням рівня здоров'я та працездатності населення.

Питання організаційної структури та системи державного управління фізичною культурою і спортом, розглядали такі вчені, як І.Л. Гасюк, В.М. Гузар, Ю.І. Довгенько, М.В. Дутчак, В.Л. Жуков, В.Є. Куделко, Ю.П. Мічуда, М.О. Олійник, В.М. Платонов, Ю.М. Шкретій та ін.

Державне регулювання — це сукупність інструментів, за допомогою